

תה"ג 56517/11/16 - מדינת ישראל, באמצעות המחלקה לעניינים בינלאומיים, פרקליטות המדינה נגד ד ב (ד א)

בית המשפט המחוזי בירושלים
תה"ג 56517-11-16 מדינת ישראל נ' דוד בלומברג (דוד אלעזרא)

לפני כב' השופט משה יועד הכהן

מדינת ישראל
באמצעות המחלקה לעניינים בינלאומיים
פרקליטות המדינה
ע"י עו"ד תום כהן

העותרת:

ד ב (ד א) (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד איתן לירז ואח'

נגד
המשיב:

החלטה

1. לפני עתירה להכריז על המשיב כבר-הסגרה לצרפת לפי סעיף 3 לחוק ההסגרה, תשי"ד-1954 (להלן: "**חוק ההסגרה**" או "**החוק**"), לשם ריצוי יתרת עונשי המאסר שהושתו עליו בגין עבירות כלכליות בהן הורשע (כפי שיפורט להלן); וכן על מנת להעמידו לדין בגין עבירת בריחה ממשמורת.

רקע

2. ביום 28.2.16 הגישה ממשלת צרפת לישראל שתי בקשות להסגיר לידיה את המשיב (נספחים ג' ו-ד' לעתירה) מכוח הסכם בין ישראל לצרפת הקובע הדדיות בהסגרת עבריינים, הוא האמנה האירופית בענייני הסגרה (פורסמה בכתבי אמנה 647, כרך 17, בעמ' 87) (נספח ב' לעתירה).

3. ביום 23.11.16 הורתה שרת המשפטים, ח"כ איילת שקד, מכוח סמכותה לפי סעיף 3 לחוק ההסגרה, על הבאת המשיב בפני בית המשפט המחוזי בירושלים כדי שיקבע האם הוא בר-הסגרה לצרפת (נספח א'). בהתאם לכך, באותו יום הוגשה העתירה דנא.

4. על פי בקשת ההסגרה, ביום 25.6.14 הורשע המשיב בבית המשפט לעניינים פליליים בעיר ליון שבצרפת בפסק דין חלוט ונדון ל-30 חודשי מאסר בגין ביצוע עבירות של פשיטת רגל פלילית לפי סעיפים L654-1, L654-2, L654-3, L654-5, L654-6 לקוד המסחרי הצרפתי, עבירה שדינה 5 שנות מאסר וקנס בסך 75,000 אירו; שימוש לרעה ברכוש חברה בע"מ לפי סעיפים L241-3, L241-9 לקוד המסחרי הצרפתי, עבירה שדינה 5 שנות מאסר וקנס בסך 375,000 אירו; הלבנת הון בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 324-1, 324-2, 324-3, 324-4, 324-5, 324-6, 324-7, 324-8 לקוד הפלילי הצרפתי, עבירה שדינה 10 שנות מאסר וקנס בסך 750,000 אירו; ושימוש במסמך מזויף לפי סעיפים 441-1, 441-9, 441-10, 441-11 לקוד הפלילי הצרפתי, עבירה שדינה 3 שנות מאסר וקנס בסך 45,000 אירו (להלן: "**גזר הדין הראשון**").

5. בנוסף, ביום 4.11.15, ובעודו מרצה את עונש המאסר שהושת עליו בגין הרשעותיו המפורטות לעיל, הורשע המשיב על ידי בית המשפט לעניינים פליליים בעיר גראסה שבצרפת בפסק דין חלוט ונדון לשנת מאסר בגין ביצוע עבירת ניסיון למרמה לפי סעיפים 121-4, 121-5, 313-1, 313-3, 313-7, 313-8 לקוד הפלילי הצרפתי, עבירה שדינה 5 שנות מאסר וקנס בסך 375,000 אירו (להלן: "**גזר הדין השני**").

לאור האמור, הסגרת המשיב לצרפת מתבקשת לשם ריצוי שני גזרי הדין שהושתו עליו בצרפת (להלן: "**בקשת הסגרה א'**").

6. עוד נטען בבקשה, כי ביום 24.11.15, לאחר שריצה 16 מתוך 30 חודשי המאסר שהושתו עליו בגזר הדין הראשון, לא שב המשיב מחופשה בת יומיים שניתנה לו, לצורך המשך ריצוי יתרת מאסרו. ביום 26.11.15 נפתחה חקירה בגין הימלטותו של המשיב ממאסר, וביום 9.12.15 הוצא נגדו צו מעצר בצרפת. על פי ממצאי החקירה, המשיב עזב את צרפת ביום 23.11.15 מיד עם שחרורו לחופשה, ככל הנראה לאיטליה והגיע לישראל ביום 25.11.15. בבקשה צוין, כי אין כל תיעוד על כניסתו של המשיב לישראל בדרכונים שהוצאו לו כדין, ולפיכך מועד כניסתו לישראל אינו ידוע לעותר.

לאור האמור, הסגרת המשיב לצרפת מתבקשת, בין היתר, גם על מנת להעמידו לדין בגין עבירה של בריחה ממשמורת (אי חזרה של אסיר מחופשה), לפי סעיפים 434-27, 434-29, 434-31, 434-36, 434-44 לקוד הפלילי הצרפתי, עבירה שדינה 3 שנות מאסר וקנס בסך 75,000 אירו (להלן - "**בקשת הסגרה ב'**").

7. בדיון שהתקיים ביום 8.2.17 עתר המשיב להגשת חוות דעת שנערכה על ידי עו"ד ד"ר ד' אבוטבול לעניין יתרת תקופת המאסר שנותרה לו לרצות על פי הדין הצרפתי. בהחלטתי מיום 22.2.17 דחיתי את בקשת המשיב להגשת חוות הדעת מן הטעם כי ראוי שנושא זה יידון על ידי הערכאות בצרפת, אם וכאשר יוסגר אליה המשיב.

8. ביום 21.2.17 עתר המשיב להגשת חוות דעת פסיכיאטרית שנערכה על ידי ד"ר א' פלדינגר לעניין השפעותיו הנפשיות והגופניות של הבידוד בתנאי כליאה. בהחלטתי מיום 22.2.17 דחיתי את הבקשה מאחר שזו לא התבססה על בדיקה של המשיב ולא על ידיעה לגבי תנאי הכליאה בצרפת. ביום 8.3.17 עתר המשיב להגשת חוות דעת חדשה ומעודכנת של ד"ר א' פלדינגר לעניין מצבו הנפשי של המשיב. צוין, כי הגשת חוות הדעת טרם אושרה על ידי בית המשפט ותידון להלן במסגרת הדיון בטענות המשיב.

חומר הראיות

9. חומר הראיות התומך בבקשת ההסגרה כולל את פסקי הדין החלוטים נגד המשיב, במסגרתם הורשע ונידון לעונשי מאסר בפועל (נספח ג'); עותק מצו המעצר שהוצא נגד המשיב בגין הימלטותו ממאסר (נספח ה'); דו"חות משטרתיים המפרטים את המאמצים הרבים שנערכו לאיתור המשיב לאחר שלא שב מחופשתו מהכלא: מחקרי תקשורת, איכונים, האזנות, זיהוי שהיית המשיב בישראל, נתיב בריחתו שאותר באמצעות איכון הטלפון הנייד של המשיב ובאמצעות מחקרי תקשורת והאזנות סתר שבוצעו למכשיר הטלפון הנייד שלו ולטלפונים של קרובי משפחתו וחבריו, וכן דו"ח חקירה מיום 8.12.15 הקובע כי מבדיקת כלל מחקרי התקשורת, האזנות הסתר ואיכוני הטלפון שבוצעו, יש יסוד סביר להניח כי המשיב

הגיע לישראל ביום 25.11.15, דרך איטליה (נספח ד').

טענות הצדדים

10. לטענת **העותר**, העבירות בגינן מבוקש המשיב הן עבירות בנות הסגרה לפי סעיף 2(א) לחוק ההסגרה מאחר שהעונש על העבירות - הן לפי הדין בצרפת והן לפי הדין בישראל - עולה על שנת מאסר; ואילו ביצע המשיב בישראל את המעשים המיוחסים לו בצרפת, ניתן היה להעמידו לדין בישראל בגין העבירות הבאות:

זיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר, עבירה לפי סעיף 418 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), שהעונש בגינה עומד על 3 שנות מאסר; רישום כוזב במסמכי תאגיד, עבירה לפי סעיף 423 לחוק העונשין, שהעונש בגינה עומד על 5 שנות מאסר; מרמה והפרת אמונים בתאגיד, עבירה לפי סעיף 425 לחוק העונשין, שהעונש בגינה עומד על 3 שנות מאסר; עבירת מנהלים ועובדים בתאגיד, עבירה לפי סעיף 424 לחוק העונשין, שהעונש בגינה עומד על 5 שנות מאסר; אחריות של נושא משרה בחברה בפירוק, עבירה לפי סעיף 377(ג) לפקודת החברות [נוסח חדש], תשמ"ג-1983, שהעונש בגינה עומד על שנתיים מאסר; איסור הלבנת הון, עבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000, שהעונש בגינה עומד על 10 שנות מאסר; ניסיון לקבלת דבר במרמה, עבירה לפי סעיף 415 רישא בשילוב עם סעיף 25 לחוק העונשין, שהעונש בגינה עומד על 3 שנות מאסר; בריחה ממשמורת חוקית, עבירה לפי סעיף 257(1) לחוק העונשין, שהעונש בגינה עומד על 7 שנות מאסר.

כן טוען העותר, כי התנאים הקבועים בסעיף 2 לחוק ההסגרה מתקיימים, ואילו הסייגים הקבועים בסעיף 2 לחוק אינם מתקיימים.

אשר לאזרחות ולתושבות של המשיב פירט העותר, כי המשיב נולד בצרפת ומחזיק באזרחות כפולה - צרפתית וישראלית. עם זאת, על פי רישומי ביקורת הגבולות, מרכז חייו של המשיב אינו בישראל, ועד להימלטותו הוא הגיע לארץ לתקופות קצרות בלבד. לפיכך, ומאחר שהמשיב לא היה תושב ישראל במועד ביצוע העבירות העומדות בבסיס בקשות ההסגרה דנא, לא חל לגביו הסייג להסגרה הקבוע בסעיף 1 לחוק והוא אינו זכאי לחזור לריצוי עונשו בישראל, אם יוסגר לצרפת.

11. בפי **המשיב** שתי טענות מרכזיות המופנות כנגד בקשת ההסגרה: על פי הטענה הראשונה, הוראת שרת המשפטים לפתוח בהליכי הסגרה לפי סעיף 3 לחוק ניתנה על בסיס עובדתי שגוי בכל הקשור ליתרת תקופת ריצוי עונש המאסר שנותרה לו וכן לעניין הענישה הנוהגת בצרפת בגין עבירה של בריחה ממשמורת. לפיכך נטען, כי יש להציג בפני שרת המשפטים מצג עובדתי מלא ומדויק שיש בו כדי לשנות את החלטתה. טענתו השנייה נוגעת לסייג של תקנת הציבור (סעיף 2(א)(8) לחוק). לטענת המשיב, אם יוסגר לצרפת הוא צפוי לרצות את יתרת עונשו בתנאי בידוד מוחלט עקב סכנה ממשית לחייו וזה עלול להוביל לפגיעה נפשית, פיזית ולגרום לו לעינוי של ממש. טענה זו תמך המשיב בחוות דעת פסיכיאטרית ערוכה על ידי ד"ר א' פלדינגר, מומחה בפסיכיאטריה, כפי שצוין לעיל.

בנוסף על אלו, טען המשיב כי לא מתקיים במקרה זה עיקרון ההדדיות שכן צרפת אינה מסגירה את אזרחיה למדינות זרות וכן טען כי מרכז חייו, למצער בעת האחרונה, נמצא בישראל.

דין והכרעה

12. סעיף 2א לחוק ההסגרה קובע את התנאים שבהתקיימם, במצטבר, ניתן להכריז על אדם כבר-הסגרה. נדרש, כי בין מדינת ישראל למדינה המבקשת קיים הסכם בדבר הסגרת עבריינים (סעיף 2א(א)(1) לחוק). בענייננו, ישראל וצרפת חתמו על אמנה הדדית להסגרה, שפורסמה בכתבי אמנה 647, כרך 17, בעמ' 87.

כמו כן, נדרש כי המבוקש נאשם או נתחייב בדין במדינה המבקשת בשל עבירת הסגרה (סעיף 2א(א)(2)) המוגדרת בסעיף 2א(א) לחוק כ"כל עבירה שאילו נעברה בישראל דינה מאסר שנה או עונש חמור מזה". בהתאם לסעיף 2א(1) לחוק, ניתן להסגיר אדם למדינה המבקשת "**כדי להעמידו לדין... או כדי שישא בה עונש מאסר שהוטל בה עליו**". בענייננו, המשיב מבוקש לצורך העמדתו לדין בגין עבירה של בריחה ממשמורת (אי חזרה של אסיר מחופשה), לפי סעיפים 27-434, 29-434, 31-434, 36-434, 44-434 לקוד הפלילי הצרפתי, שהעונש בגינה עומד על 3 שנות מאסר וקנס בסך 75,000 אירו. אילו ביצע המשיב בישראל את המעשה מיוחס לו בצרפת, ניתן היה להעמידו לדין בישראל בגין עבירה של בריחת ממשמורת חוקית, לפי סעיף 257(1) לחוק העונשין, שהעונש בגינה עומד על 7 שנות מאסר. כמו כן, המשיב מבוקש גם לצורך המשך נשיאת עונש המאסר שהוטל עליו בצרפתלאחר שהורשע בפסקי דין חלוטים בעבירות שגם הן עבירות בנות הסגרה (כפי שפורט לעיל בסעיף 10). תנאי נוסף להסגרה דורש שבין מדינת ישראל למדינה המבקשת תהא הדדיות ביחסי ההסגרה (סעיף 2א(ב) לחוק). תנאי זה ידון בהמשך במסגרת הדיון בטענות המשיב.

13. סעיף 2ב לחוק מונה שורה של סייגים, שבהתקיים אחד מהם לא יוסגר מבוקש למדינה המבקשת. הסייג הרלוונטי לענייננו הינו שהיענות לבקשת ההסגרה עלולה לפגוע בתקנת הציבור (סעיף 2ב(א)(8)). סייג זה ידון אף הוא במסגרת הדיון בטענות המשיב.

14. הנטל הראייתי הנדרש לצורך הכרזה על אדם כבר-הסגרה קבוע בסעיף 9א(א) לחוק ההסגרה, ולפי נדרש להוכיח קיומן של "**ראיות שהיו מספיקות כדי להעמידו לדין על עבירה כזאת בישראל**". על פי ההלכה הפסוקה, על בית המשפט לבחון האם יש בחומר הראיות "אחיזה לאישום":

"הליך הסגרה אינו חופף להליך פלילי, הבוחן לגופה את שאלת אשמתו או חפותו של המבוקש. בבקשת הסגרה אין בוחנים את המסכת הראייתית לגופה, וגם אין קובעים בענין משקלן של הראיות, ומידת התיישבותן זו עם זו. כל שנבחן הוא "האם יש בחומר הראיות משום אחיזה לאישום".

(ע"פ 8010/07 חזיזה נ' מדינת ישראל (13.5.09) פסקה 17 לפסק דינה של כב' השופטת א' פרוקצ'יה).

להלן אדון בטענות המשיב לגופן.

הוראת שרת המשפטים לפי סעיף 3 לחוק ההסגרה

15. כאמור, טענתו הראשונה של המשיב התמקדה בהוראת שרת המשפטים לפי סעיף 3 לחוק ההסגרה להבאת המשיב לפני בית המשפט המחוזי בירושלים כדי שיקבע האם הוא בר-הסגרה לצרפת. לטענתו, הוראת שרת המשפטים לפתוח בהליכי ההסגרה ניתנה על בסיס עובדתי שגוי (פרו' מיום 8.2.17, עמ' 8).

4, ש' 10-9; עמ' 6, ש' 24-22). בהקשר זה נטען, כי נותרו למשיב לרצות רק 14 חודשי מאסר בגין עבירות קודמות, ולא 26 חודשי מאסר כפי שנטען על ידי העותר (שם, עמ' 6, ש' 27-25; עמ' 7, ש' 18-17). בנוסף נטען, כי העונש שבתי המשפט בצרפת נוהגים להשית בגין עבירה של בריחה ממשמורת עומד על מספר חודשים בודדים, ולא צפוי לעמוד על 3 שנות מאסר, כפי שטען העותר. זאת, מאחר שבצרפת ישנם "**קיצורי עונש אוטומטיים**" (שם, בעמ' 7, ש' 31-24). בדיון שהתקיים ביום 22.2.17 טען ב"כ העותר כי להערכתו יתרת תקופת המאסר אותה נותר למשיב לרצות עומדת על "**ימים בודדים בלבד**" (פרו', עמ' 18, ש' 6-5). לפיכך, לטענתו, יש להציג בפניי שרת המשפטים מצג עובדתי מלא ומדויק שיש בו כדי לשנות את החלטתה (פרו' מיום 8.2.17, בעמ' 7, ש' 5-4, 17-15).

16. אין בידי לקבל טענה זו. **ראשית**, בעקבות טענות המשיב פנה העותר לרשויות צרפת בבקשת הבהרה לעניין סוגיית יתרת העונש לריצוי. על-פי עמדת רשויות צרפת מיום 9.1.17 (אשר הוגשה לבית המשפט ביום 22.2.17), נותרו למשיב לרצות עוד 26 חודשי מאסר (14 חודשים בגין גזר הדין שניתן על ידי בית המשפט לעניינים פליליים בעיר ליון ביום 24.1.14; ועוד 12 חודשים בגין גזר הדין שניתן על ידי בית המשפט לעניינים פליליים בעיר גראסה ביום 4.11.15). עוד צוין, כי אם יזכה לניכויים עונשיים - כמקובל בצרפת - יתרת עונשו המינימאלית צפויה לעמוד על 17 חודשים ו-27 ימים (להלן: "**היתרה החדשה**").

As a result, Stephane ALZRA's remaining sentence should be considered as being for 17 months and 27 days. Stephane ALZRAA is also being prosecuted for the offence of escape and should also "have to serve a new sentence pronounced on this count

נוכח הבהרה זו, נראה כי טענת המשיב, לפיה המצג העובדתי עליו מבוססת הוראת שרת המשפטים שגוי - אינה נכונה. בהקשר זה אציין, כי טענת ב"כ המשיב לפיה יתרת תקופת המאסר אותה נותר למשיב לרצות עומדת על "**ימים בודדים בלבד**" תמוהה בעיני - הן לאור האמור במסמך ההבהרה והן בשל העובדה שבדיון מיום 8.2.17 טען הוא עצמו ליתרה של 17 חודשים.

שנית, נכון לעת הזו, וכפי שצוין במסמך ההבהרה, יתרת העונש שנותרה למשיב לרצות עומדת על 26 חודשים, טרם שפיטתו בגין עבירת הבריחה ממשמורת. אולם, גם אם אניח שהמשיב יזכה למירב הניכויים המקובלים בצרפת ויתרת עונשו תהיה נמוכה מזו לה טוען העותר, הרי שעדיין נותר לו לרצות לפחות עוד 17 חודשי מאסר (שוב - טרם שפיטתו בגין עבירת הבריחה ממשמורת) - תקופה בלתי מבוטלת לכל הדעות - ולכן, מבלי לקבוע מסמרות בדבר, מסופקני אם יש בחישוב היתרה החדשה כדי לשנות את החלטת שרת המשפטים.

שלישית, סוגית הניכויים בהם עשוי המשיב לזכות בצרפת (האם ראוי לנכות וכמה לנכות) ראוי שתיבחן על ידי הרשויות המוסמכות בצרפת ואינה מענייניו של בית המשפט בישראל הדין בהליך ההסגרה.

תקנת הציבור

17. סעיף 2ב(א)(8) לחוק ההסגרה אוסר על הסגרתו של אדם למדינה המבקשת כאשר "**היענות לבקשת ההסגרה עלולה לפגוע בתקנת הציבור או באינטרס חיוני של מדינת ישראל**". כאמור, בבסיס טענה זו של המשיב עומד הנימוק, כי אם יוסגר לצרפת הוא צפוי לרצות את שארית תקופת המאסר בתנאי בידוד מוחלט (כפי שריצה את תקופת מאסרו עד כה) נוכח סכנה לחייו (פרו' מיום 22.2.17, עמ' 14, ש' 5-3; סעיפים 4-1 להשלמת טיעון בכתב מיום 8.3.17). לטענת ב"כ המשיב, הסגרת המשיב

להמשך ריצוי מאסר בעבירות כלכליות לא חמורות ולא אלימות, והעמדה לדין על הימלטות ממשמורת, כאשר הוא צפוי לרצות את שארית מאסרו בבידוד, על כל הנזקים הכרוכים בתנאים אלו, מהווים פגיעה בלתי מידתית בזכות לחירות ובתקנת הציבור. עוד הוסיף, כי כלא "ליון קורבס" בו הוא עתיד להמשיך לרצות את יתרת מאסרו מכיל ברובו אסירים ממוצא מוסלמי והאווירה השלטת שם רדיקלית ואנטישמית. לפיכך עתר המשיב לאפשר לו לרצות את יתרת מאסרו בארץ, בהתאם לסעיף 10א לחוק העונשין, ולהישפט בארץ על עבירת הבריחה ממשמורת חוקית, לפי סעיף 15 לחוק העונשין.

18. כאמור, ביום 8.3.17 עתר המשיב להגשת חוות דעת פסיכיאטרית חדשה ומעודכנת שנערכה על ידי ד"ר א' פלדינגר המפרטת את מצבו הנפשי של המשיב בעקבות תנאי כליאתו בצרפת. על פי חוות הדעת, עובר למאסרו בצרפת, המשיב לא סבל מהפרעה נפשית כלשהי. אולם, עם מאסרו וכליאתו בתא מבודד החל לסבול מתסמונת נפשית מורכבת שהתאפיינה בסימנים דיכאוניים, חרדה, תחושת פחד מתמדת, הפרעות בשינה ומחשבות אובדניות שהצריכו טיפול נפשי, תרופתי ופסיכותרפי. במצבו הנוכחי עדיין קיימים סימפטומים פוסט-טראומתיים סביב מאסרו בצרפת והוא במצב נפשי המצריך טיפול. עוד צוין, כי המשיב שרוי במתח, מתקשה לישון בלילות ונזקק לטיפול תרופתי. בסיכום חוות הדעת קבע ד"ר פלדינגר כי הסגרת המשיב לצרפת והשבתו למאסר בתנאי בידוד "**מהווה עינוי ממשי עבורו. יש בו, בכדי ליצור בסבירות גבוהה פגיעה נפשית קשה וממושכת, הכוללת חשיבה אובדנית והעלולה להיות בלתי הפיכה**".

19. מנגד, טען העותר כי לא זו בלבד שאין כל בסיס לטענות המשיב לפיהן כליאתו בצרפת בתנאי בידוד נוגדת את תקנת הציבור, אלא שתקנת הציבור מחייבת שהמשיב יוסגר, בהקדם האפשרי, למדינה ממנה נמלט. העותר אף התנגד להגשת חוות הדעת המתקנת לאחר שנדחתה חוות הדעת הקודמת אותה ביקש המשיב להגיש. לגוף הדברים נטען, כי גם אם המשיב שרוי בלחץ נפשי, הרי שמדובר בקשיים נלווים מהליך ההסגרה ומהחשש הטבעי של המשיב לשוב למאסר בצרפת (השלמת טיעונים בכתב מטעם העותר, 14.3.17).

20. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי אין מקום במקרה דנא למנוע את הסגרת המשיב מטעמים של פגיעה בתקנת הציבור. בעניינה של תקנת הציבור נקבע לא פעם, כי "**בית-משפט לא יידרש לתקנת ציבור זו כעניין שבשיגרה, והשימוש בה כמחסום לא ייעשה אלא במשורה**" (ע"פ 7569/00 יגודיב נ' מדינת ישראל, פסקה 87 לפסק דינו של כב' השופט (כתוארו אז) מ' חשין (23.5.02)). הפעלת הסייג של תקנת הציבור תיעשה רק במקרים חריגים ויוצאי דופן "**בזהירות ובאורח מדוד, ותצטמצם למצבים קיצוניים בלבד, שבהם החשש לפגיעה בנאשם עקב ההסגרה היא בעלת עוצמה וכוח מיוחדים**" (ע"פ 2144/08 מונדרוביץ נ' מדינת ישראל, פסקה 114 לפסק דינה של כב' השופטת א' פרוקצ'יה (14.1.10)). זאת, נוכח האינטרסים החשובים המגולמים בדיני ההסגרה: פגיעה ביחסים הבינלאומיים שבין ישראל לצרפת; חשש להפיכת ישראל למדינת מקלט לעבריינים; פגיעה בזכותה של מדינה להגן על עצמה מפני מי שלטענתה ביצע בשטחה עבירות פליליות; סיכול מטרות מוסד ההסגרה (תה"ג (י-ם) 8430-05-14 **היועמ"ש נ' אורגד**, פסקה 55 לפסק דינו של כב' השופט א' כהן (18.12.14)). על הטוען לקיומו של הסייג, רובץ הנטל לייסד טיעונו על עובדות מוצקות ועל "**נתונים בדוקים, יוצאי דופן וכבדי משקל, אשר לפיהם תהיה הסגרה, בנסיבות המקרה, בגדר מעשה בלתי צודק בעליל או תעלה לכדי מעשה של התעמרות קשה במבוקש**".

בג"ץ 852/86 ח"כ שולמית אלוני נ' שר המשפטים, עמ' 46-47 לפסק דינו של הנשיא (כתוארו דאז) מ' שמגר (10.3.87) (להלן - בג"ץ אלוני). על מנת להימנע מהכרזה על אדם כבר-הסגרה מהטעם של תקנת הציבור, "אין די בהעלאתן של טענות כלליות - טענות-של-סתם - ושומה עליו על הטוען לייסד חשש ממשי לפגיעה בו שלא-כדין" (ע"פ 6914/04 פיינברג נ' היועמ"ש, 7.3.05) בפסקה 17 לפסק דינו של המשנה לנשיא מ' חשין (להלן: "עניין פיינברג").

בהקשר זה אף נקבע כי:

"מובן, שהכוונה איננה לכך שהמבוקש עלול להישפט ולהיאסר ולסבול עקב כך את סבלו של נאשם, עציר או אסיר, שהרי זו מטרתה הלגיטימית של ההסגרה ותוצאתה הטבעית. המדובר בהתפתחות שהיא מעל ומעבר לתוצאה המשפטית המתוארת, אשר הינה צפויה וטבעית. כאשר מתייחסים לתוצאה בלתי צודקת בעליל או להתעמרות קשה, הרי הכוונה לנסיבות שבהן אין המדובר עוד בתוצאות המקובלות של ההסגרה, אלא, למשל, במסירתו של המבוקש למרצחים, אשר בכלל אינם מתכוונים לקיים הליך משפטי כדין, או לידי מענים, המפעילים שיטות חיסול או עינוי שאינן נוהגות, כמובן, במדינות בנות תרבות".

(בג"ץ אלוני, שם).

21. בנטל זה, לא עמד המשיב, ונראה כי חוות הדעת שהגיש אף היא אינה מסייעת לו להרים את הנטל הנדרש. ראשית, אין מחלוקת כי השמת המשיב בבידוד בתקופת כליאתו בצרפת נעשתה על סמך בקשות מפורשות ויזומות של המשיב עצמו (פיסקה 16 להשלמת טיעון בכתב מטעם המשיב, 8.3.17). לפיכך, תמוהה בעיני קביעת ד"ר פלדינגר כי שלטונות הכלא הם שהחליטו על ריצוי מאסרו של המשיב בתא מבודד. בהקשר זה נכתב: "המניעים לכליאתו בתא מבודד, הובהרו לו והוא נדרש להביע את הסכמתו לך. ההבהרות הנ"ל מצד שלטונות הכלא, אודות החשש לחייו, גרמו כשלעצמן להתפתחות מצב חרדתי קשה, דבר אשר תרם גם הוא לנכונותו לחתום על הסכמתו לך, לכליאתו בבידוד" (פיסקה 6 לחוות הדעת מיום 8.3.17). העובדה שהמומחה טוען בחוות דעתו כי שלטונות הכלא הם שהחליטו על כליאת המשיב בבידוד - טענה שגם הסניגור המלומד לא טען במהלך המשפט, לא כל שכן בטיעון המשלים בכתב - מצביעה, כשלעצמה, על משקלה של חוות הדעת לצורך הדיון שבפנינו.

22. שנית, לטענת ב"כ המשיב, המשיב ביקש ממנהל בתי הכלא האזורי בצרפת לשהות בבידוד מאחר שתמונתו פורסמה בעיתון (בקשר לפרשה אחרת) ובעקבות פרסום התמונה הוא נחשב למודיע משטרתי ולפיכך נוצר חשש ממשי לחייו (פיסקה 17 להשלמת טיעון בכתב מטעם המשיב, 8.3.17). לעומת זאת, בחוות הדעת שנערכה על ידי ד"ר פלדינגר צוין, כי המשיב יצר ושיווק "בובה ערביה" אשר זכתה להצלחה מסחררת במדינות ערב והביאה לו פרסום רב. בעקבות מעצרו וכליאתו החלו להתעורר שאלות כיצד עלה בידי יהודי לייצר "בובה ערביה" ולשווק אותה בהצלחה למדינות ערב - דבר אשר יצר אווירה עוינת ואיומים כלפיו (פסקאות 3-5 לחוות הדעת מיום 8.3.17). טענות אלה אינן מבססות "סבירות גבוהה" לכך שנשקפת למשיב סכנת חיים. לא זו בלבד שכלל לא ברור מהו מקור החשש לחייו של המשיב - תפיסתו כמודיע משטרתי, או שמא הצלחתו המסחררת השיווק המוצלח "הבובה הערביה"

במדינות ערב; אלא שאף אחת משתי טענות אלו לא נתמכה בתשתית ראייתית כלשהי, ולו מינימאלית.

23. **שלישית**, גם אם נשקפת למשיב סכנה - וכאמור כלל לא נהירה הסיבה לכך, הרי שניתן לנטרל אותה באמצעות נקיטת אמצעי ביטחון וזהירות של פיקוח הולם ושמירה צמודה של הסוהרים. חזקה על צרפת, בהיותה מדינה מתוקנת, כי היא תדאג לשלומם ובטחונם של המשיב, וודאי כשהיא מודעת לחשש לשלומם. מכאן, שאין לראות בנשיאת יתרת ריצוי העונש בצרפת כ"**מעשה בלתי צודק בעליל' או 'מעשה התעמרות קשה'**" (עניין פיינברג, בפסקה 41) המקיים הצדקה לסטות מן הכלל של ריצוי העונש במדינה המבקשת.

למעלה מן הצורך אוסיף, כי המשיב יהא רשאי לפנות לשלטונות הכלא בצרפת ולבקש שתיערך לו בדיקה נפשית אשר תוצאותיה עשויות להשפיע על משך ותנאי כליאתו, בכפוף כמובן לשיקול דעתם.

הדדיות

24. עקרון ההדדיות מעוגן בסעיף 2א(ב) לחוק ההסגרה אשר קובע כי "**מדינת ישראל תנהג הדדיות ביחסי הסגרה, אלא אם כן החליט שר המשפטים אחרת**". בית המשפט העליון עמד על חשיבותו של עיקרון זה:

"קיים עניין בולט בהושטת עזרה לשלטונות התביעה והמשפט של מדינות אחרות בהבאת חשודים בביצוע פשעים חמורים לדין. כאשר עולם הפשע נעשה מאורגן ומתוחכם יותר, וכאשר אמצעי התקשורת המודרניים הפכו מרחקים וגבולות כמעט לחסרי משמעות, הרי מתבקשת המסקנה, כי שיתוף פעולה בינלאומי של מוסדות המשפט במדינות השונות הוא חיוני, אם רוצים אנו להתמודד בהצלחה עם תופעות הפשע הרציניות. הסגרת עבריינים נמלטים היא אחד האמצעים, שבהם מתבטא שיתוף פעולה זה"

(ע"פ 74/85 גולדשטיין נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(3) 281, 285 (1985)).

25. כאמור, טענתו של המשיב בהקשר זה היא כי תנאי ההדדיות לא מתקיים מקום בו ישראל מסגירה את אזרחיה למדינה אשר אינה מסגירה את אזרחיה שלה למדינות זרות, לבטח לא במקרים של שהייה בתנאי בידוד (פרו' מיום 22.2.17, עמ' 16, ש' 25-29; עמ' 17, ש' 3-5). אלא שטענה זו נדונה ונדחתה על ידי בית המשפט העליון. נקבע, כי "**די בכך שהמדינה המבקשת מעמידה לדין את אזרחיה אשר ביצעו עבירות מחוץ לשטחה חלף הסגרתם בכדי לקיים את דרישת ההדדיות וזאת מכוח העיקרון של 'או הסגרה או שפיטה'**" וכי עיקרון זה עולה בקנה אחד ומתיישב עם עיקרון ההדדיות (ע"פ 3234/10 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה (16.1.11) (פיסקה 19 לפסק דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן (להלן: "עניין פלוני").

26. טענה חלופית שהעלה המשיב בהקשר זה היא, כי צרפת אינה מסגירה את אזרחיה אלא שופטת אותם בעצמה. לפיכך, על פי עיקרון ההדדיות, נכון יהיה לאפשר למשיב לרצות את יתרת מאסרו בארץ לפי סעיף 10א לחוק העונשין, ולשפוט אותו על עבירה של בריחה ממשמורת חוקית בהתאם לסעיף 15 לחוק העונשין, ובכך תעמוד מדינת ישראל בהתחייבותה כלפי צרפת (פיסקה 50 להשלמת טיעון בכתב מטעם המשיב, 8.3.17). טענה דומה לזו נדחתה אף היא על ידי בית המשפט העליון מן הטעם

ש"קביעה גורפת לפיה לא ניתן להסגיר אזרחים ישראלים כאשר ניתן להעמידם לדין בישראל אינה עולה בקנה אחד עם לשונו ותכליתו של חוק ההסגרה" (עניין פלוני, פסקה 21; ע"פ 8801/09 מאיו נ' היועץ המשפטי לממשלה (21.9.10) בפסקה 23 לפסק דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן). נקבע, כי האפשרות לשפוט אדם בישראל חלף הסגרתו מכוח התחולה הפרסונאלית האקטיבית הקבועה בדיני העונשין, שמורה רק למקרים חריגים ויוצאי דופן, למשל כאשר אין הסכם הסגרה בין ישראל לבין המדינה בה בוצעה העבירה (עניין פלוני, פסקה 21). קבלת טענתו של המשיב עלולה לרוקן מתוכן את חוק ההסגרה ולפגוע בתכליות לשמן התקשרה ישראל עם מדינות בהסכמי הסגרה, ובראשן המטרה של שיתוף פעולה בינלאומי במיגור הפשיעה ובהעמדתם של פושעים לדין בפורום הראוי לשפיטתם (שם, פסקה 13). סיכומו של דבר, שפיטת המשיב בישראל בניסיונות בהן הפורום הראוי לשפיטתו הוא בתי המשפט בצרפת, כאשר אין כל מניעה בדין הישראלי להסגירו, עלולה לחתור תחת מטרתם של דיני ההסגרה ולפגוע ביחסיה של ישראל עם צרפת. לפיכך, אף דין טענה זו - להידחות.

27. למעלה מן הצורך, אוסיף כי המשיב לא היה תושב ישראל במועד ביצוע העבירות העומדות בבסיס בקשת ההסגרה מטעם צרפת ולכן לא מתקיים בענייננו התנאי הקבוע בסעיף 1א לחוק ההסגרה, כך שלא מוטלת כל חובה על מדינת ישראל - על-פי חוק - להתנות את הסגרתו של המשיב לצרפת בריצוי עונשי המאסר, שהוטלו או שיוטלו עליו, בישראל.

28. ב"כ המשיב הוסיף וטען בפניי כי מרכז חייו של המשיב, למצער בשנה האחרונה נמצא בישראל. בהקשר זה נטען כי הוא נישא בשנה האחרונה בישראל, מתגורר בארץ עם רעייתו שהייתה בהריון מתקדם במועד הדיון, ואף ביקש מעורך דינו לפתוח בהליכים לווייתור על אזרחותו הצרפתית (פרו' מיום 22.2.17, עמ' 17, ש' 13-16; עמ' 18, ש' 7-19). אלא שבית המשפט העליון פסק בהקשר זה, כי אין לייחס משקל לתוצאות הנובעות מן הנסיבות אשר יצר המבוקש. נקבע, כי אין הצדקה לכך שיתחשבו, למשל, בכך שהמבוקש נישא בעקבות בריחתו ממקום ביצוע העבירה, או כי אשתו באה בעקבותיו לישראל וכי הסגרתו תגרום לפירוד בינו לבין אשתו, שכן "זו התוצאה הטבעית של ההסגרה. הפעולות אותן עשה המבוקש, בבקשו להכות שורשים במדינה בה חיפש מקלט, אינן יכולות להפוך לגורמי חיסון נגד הסגרה" (בג"ץ אלוני, בעמ' 48). לפיכך, אין בטענה זו כדי לשנות ממסקנת.

סוף דבר

29. לאור מכלול הנימוקים שפורטו לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לקבל את העתירה. יובהר: במקרה דנא ההסגרה מתבקשת הן לצורך המשך ריצוי עונשו של המשיב לאחר שהורשע בפסקי דין חלוטים והן לצורך העמדתו לדין בגין עבירה של בריחה ממשמורת. ככלל, במצב דברים רגיל בו מתבקשת הסגרה לשם העמדה לדין, נהוג להיעתר לבקשה (כאשר הסייגים הקבועים בחוק אינם מתקיימים). ואם כך ככלל - קל וחומר שיש להיעתר לבקשה כאשר היא מתבקשת גם לצורך המשך ריצוי יתרת עונשי מאסר חלוטים.

30. אשר על כן, אני מקבל את העתירה ומכריז על המשיב בר-הסגרה לצרפת, לצורך המשך ריצוי יתרת עונשו בגין העבירות בגין הורשע בפסקי הדין הצרפתיים וכן לצורך העמדתו לדין בצרפת בגין עבירה של בריחה ממשמורת חוקית.

31. המשיב יוחזק במשמורת שירות בתי הסוהר עד להסגרתו בפועל.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 30 יום מהיום.

**ניתנה היום, י"ג אלול תשע"ז, 04 ספטמבר 2017,
במעמד הצדדים.**

משה יועד הכהן, שופט